

EPREUVE ORALE EN LANGUE REGIONALE - OCCITAN

Temps de préparation : 1 heure
Durée totale de l'épreuve : 40 minutes

**CONCOURS EXTERNE SPECIAL DE RECRUTEMENT DE PROFESSEURS DES ÉCOLES
SESSION 2023
Epreuve orale en langue Régionale**

L'épreuve comprend un exposé suivi d'un entretien avec le jury.

L'exposé comporte :

- l'analyse, présentée en occitan, d'un dossier composé de documents écrits et audiovisuels en occitan et pouvant comprendre des documents pédagogiques. 15 minutes maximum.
- la présentation, en français, d'une utilisation pour tout ou partie de ces documents dans une séquence ou séance d'enseignement à expliciter. 10 minutes maximum.

L'entretien porte sur l'exposé du candidat et sur ses motivations pour un enseignement de/en occitan. Il est réalisé en occitan. 15 minutes maximum

Le candidat s'exprime dans la variété de langue de son choix.

SUJET N° 1

Nombre de pages : 5 pages.

Niveau : cycle 3

Le sujet devra être impérativement rendu à l'issue de l'épreuve.

DOSSIÈR

Aqueste dossièr compta 5 documents.

*Consultatz los documents audiovisuals sus l'ordinator
mes a la vòstra disposicion.*

DOCUMENT 1

Eths lops e eth violon

d'après un conde cuelhut a Herran (Comenge, Hauta Garona) e publicat en *Conde condilhon*, Eth Ostau Comengés, 2014 (1'30).

DOCUMENT 2

Margarideta, se voletz jogar

Nadau, CD *Plumalhon*, 1998 (1'24)

DOCUMENT 3

Formuleta per far una fiuleta

Al printemps, quand puja la saba, es lo moment de far las fiuletas de boès.
Cal copar una tija de sause, de fraisse o d'avelanièr. Après aver fach una incision anulària, cal trucar ambe lo margue del cotèl per destacar la pèl, en disent aquesta formuleta :

« Saba, saba, sabarèl ;
Pèl de craba, pèl d'anhèl.
Se tu sabas pas,
Te coparè le cap ambe'l cotèl. »

d'après Joseph Vézian, *Carnets ariégeois*, éditions Sud-Ouest, 2000

Un instrument a vent vièlh de 18 000 ans

La tuta de Marsolans, a la termièra dels departaments de Nauta Garona e d'Arièja, es la primièra tuta ornada descobèrta dins los Pirenèus, en 1897.

En fasent un inventari del material trobat dins aquesta tuta e conservat al Museum de Tolosa, los scientifics an estudiat un carcòlh de mar que ducas ara aviá pas atirat l'atencion dels arqueològues. La punta de la cauquilha es copada, formant una dubertura de 3,5 cm de diamètre. Coma es la partida la mai dura del cauquilhatge, la copadura pòt pas èstre accidentala. Per confirmar l'ipotèsi qu'aquel carcòlh servissiá a produir de sons, los scientifics an sollicitat un jogaire de còrn, qu'a poscut produir tres sons vesins de las nòtas dò, dò dièsi e re.

La primièra datacion de la tuta a donat un atge de 18 000 ans, çò que fa del carcòlh de Marsolans lo mai vièlh instrument a vent d'aquel tipe. En mai, aquel cauquilhatge renfòrça l'idèa d'escambis entre los Pirenèus e la còsta atlantica.

d'après un article de Carole Fritz publicat sus lo site internet del CNRS, en 2021.

Reconstitution del jòc de l'instrument, *illustracion de Gilles Tosello*

Talhièr de sons primitius, hestau Total Festum en Comenge e Varossa, 2019
© Eth Ostau Comengés.

HESTATZ LA MUSICA

Lo 21 de junh, pertot dens lo monde, cada an qu'ei la hèsta de la musica.

Los instruments tradicionaus de noste

Uns instruments que tornan sovent dens la musica tradicionau e populara d'Occitania. Au parat de la hèsta de la musica que'us avetz dilhèu entenuts. Plumalhon que'us ve hè descobrir.

Lo pifre

Qu'ei ua mena de flabuta traversèra mes qu'ei de husta. Que hèn lo pifre dab ua canavèra tanben. Qu'ei de sheis traucs o de sèt.

La craba

Que l'apèran tanben bodega. Que la hèn dab la pèth d'ua craba sancèra. Que i ajustan pèças de husta.

L'acordeon

Que n'i a dus diferents :
- lo diatonic : prémer sus una tòca non balha pas lo medish son quan tiram e quan possam l'acordeon.

- loromatic : quan premes sus una tòca, que hè tostemps lo medish son.
Los botons de dreita que permeten de har la melodia, los d'esquèrra que son tà har l'acompanhament.

Ac sabèvetz?

Augan, que hè 30 ans que's debanè la primèra hèsta de la musica. Que comencè a partir de l'idèa d'un animator de ràdio. Que volèva que los grops anèssen har musica lo dia de festiu. L'idèa qu'ei estada adoptada en França en 1982. Lo 21 junh qu'estó declarat oficiaument hèsta de la musica en 1983. Desempuish, la hèsta que s'ei internacionalizada. Uei que tòca mei d'un centenat de país sus cinc continents.

LA SONSAÏNA

La sounsaïna qu'ei un instrument de còrdas. Dab la man dreita, lo musician que vira una manicla. Aquesta que hè hregar ua arròda contra las còrdas, ço qui produseish lo son. Dab la man esquèrra, que's jòga la melodia sus las teclas d'un clavèr.

Lo tamborin de còrdas

Qu'ei de la familha de las percussions. Lo musician que truca sus las còrdas dab un baston. Atau que hè a l'encòp lo ritme e lo bordon (que s'enten com un broniment) qui acompanha la melodia jogada per la falbuta.

L'AUTBÒI

L'autbòï popular que's tòca dehòra p'amor que hè hòrt de brut. Que n'i a de tota mena en pais occitan o endacòm mei dens lo monde. Que pòrta noms diferents. En Lengadòc que l'apèran lo graile.

La flabuta de tres traucs

Que s'apèra tanben galobet o flautet segon las regions. Que i a fòrmas diferentas de flabutas de tres traucs. Qu'acompanha sovent lo tamborin de còrdas, o un tamborin mei classic quan s'ageish deu galobet. D'aver tres traucs n'empacha pas la flabuta de poder har entèner de nombrosas nòtas de musica.

La boïha

Qu'ei ua cornamusa de las Lanas de Gasconha. Qu'ei compausada d'un sac, e de dus canèths de husta. L'un qu'ei tà har la melodia e l'autè lo bordon. Lo primèr que s'apèra lo pihet.

